

Aan: Samantha van Rooij
Eric Spaans

Contactpersoon
drs. Doris Schmutzhart
T +31653950333
F 033 421 77 99
d.schmutzhart@cultureelerfgoed.nl

Datum
26 januari 2022

Onze referentie

CC
Lodewijk van Roij

memo

Reactie RCE op Entree Kinderdijk-Elshout,
Stedenbouwkundige visie (SVP, Bosch Slabbers), versie
13 januari 2022

Ik heb de conceptversie van de stedenbouwkundige visie Entree Kinderdijk-Elshout met aandacht gelezen. Allereerst mijn complimenten voor het resultaat. In Werelderfgoed Kinderdijk-Elshout spelen uiteenlopende belangen en deze lijken door onderhavige visie dichter bij elkaar gebracht. In dit gebied is het niet alleen zaak dat nieuwe ontwikkelingen de Werelderfgoedstatus ondersteunen en versterken; het is ook belangrijk de belangen van de molen- en dorpsbewoners te behartigen. In deze visie is daarom aandacht besteed aan de uitstraling van het entreegebied, de landschappelijke setting, de verkeerskundige situatie, het geleiden van de bezoekersstromen en de toedeling van functies aan de verschillende deelgebieden en gebouwen.

Parallel aan deze stedenbouwkundige visie is de *Heritage Impact Assessment (HIA) Kinderdijk Entreezone* uitgevoerd, waarin de beoogde ontwikkelingen zijn beoordeeld op hun effect op de kernkwaliteiten van het Werelderfgoed. Het doel van een HIA is om eventuele negatieve effecten vroegtijdig te signaleren waardoor deze verholpen kunnen worden. In de *HIA Kinderdijk Entreezone* wordt geconcludeerd dat de stedenbouwkundige visie een kwaliteitsimpuls verleent aan het entreegebied. Het opruimen van de huidige rommelige, onveilige en onoverzichtelijke situatie draagt bij aan de versterking van de kernkwaliteiten, evenals het rechte trekken van de Middelkade, de belangrijke as in Kinderdijk. Er worden echter ook enkele aanbevelingen gedaan die te maken hebben met het nieuwe ticketgebouw, de fietshub en de horeca met speeltuin op de Middelkade. Geadviseerd wordt het cumulatieve effect van meerdere nieuwe toevoegingen te beperken en als deze er toch komen te zorgen voor een sobere, rustige en bescheiden uitvoering, ten dienste van het werkende waterschapslandschap dat Kinderdijk is. Het is van belang dit werklandschap beleefbaar te houden en een te groot toeristisch-recreatief karakter te voorkomen.

Voor de volledigheid heb ik ook de toelichting op de aanwijzing van het beschermde gezicht Kinderdijk-Elshout nog eens erbij gepakt. Kinderdijk-Elshout is sinds 1993 een rijksbeschermd gezicht. De aanwijzing door de minister, de toelichting op de aanwijzing en de begrenzingskaart zijn hier te vinden: https://archisearchief.cultureelerfgoed.nl/Beschermde_Gezichten/BG1489/. De begrenzing van het rijksbeschermd gezicht en het werelderfgoedgebied komen overigens overeen. In het besluit tot aanwijzing wordt onder meer het ruimtelijke karakter van het gebied genoemd, met boezemlanden, wateringen, molens,

sluizen en gemalen, nog grotendeels in 18^e-eeuwse staat. Daarnaast het open karakter van de boezemlanden en de bebouwing in het gebied die zich beperkt tot de molens, de gemalen, enkele dienstwoningen en andere kleinschalige bebouwing.

Onze referentie

Al deze informatie in ogenschouw nemend, is het dus belangrijk om terughoudend te zijn met nieuwe bebouwing en als deze er komt te zorgen voor een rustige en bescheiden uitstraling. Kinderdijk is een werklandschap dat beleefbaar moet blijven. Mijn advies is om de aanbevelingen uit de HIA voor zover mogelijk nu al in de stedenbouwkundige visie te verwerken en/of de aanbevelingen ter harte te nemen bij de verdere uitwerking van de deelgebieden. Ten aanzien daarvan vraag ik me overigens af welke deelgebieden cruciaal zijn? Voldoet het plan ook wanneer bepaalde delen niet worden uitgevoerd? Omdat de deelgebieden afzonderlijk kunnen worden uitgevoerd, is het ook zaak ervoor te zorgen dat de totale saldo van de bebouwing niet toeneemt. Er moet dus eerst worden gesloopt en dan worden gebouwd, of het moet zeker zijn dat er wordt gesloopt.

Verder viel nu op dat de zichtlijnen (pagina 26/27) op de lange lijnen zijn gericht. Maar het zicht op de zuidkant en de noordwestelijke horizon is ook interessant en waardevol. Ik adviseer om tekst en kaart daarop aan te passen, ook in verband met mogelijke ontwikkelingen aan de randen van het werelderfgoedgebied. Onder de Omgevingswet moeten gemeenten ook rekening houden met de kwaliteiten van het Werelderfgoed in een naburige gemeente. Onderdeel van het uitvoeringsprogramma 'Dorp in de luwte' is de ontwikkeling van een omgevingsplan waarin de 'tribune' wordt beschermd. Ook daarvoor is het handig om nog eens goed naar de zichtlijnen te kijken.

Tot slot nog twee aandachtspunten. Is er straks voldoende ruimte gemaakt voor fietsparkeren? En op pagina 9 wordt gerefereerd aan de inventarisatie die in de volgende fase wordt uitgevoerd. Echter is niet alles gebonden aan wet- en regelgeving. Er zijn cultuurhistorische en landschappelijke waarden die bijdragen aan de kwaliteit van het gebied, maar die onbeschermd zijn. Het is belangrijk om ook daarvoor oog te hebben, deze te inventariseren en te voorkomen dat deze ongewenst verdwijnen.